

Vänersborgs kommun

Energiplan för Vänersborg

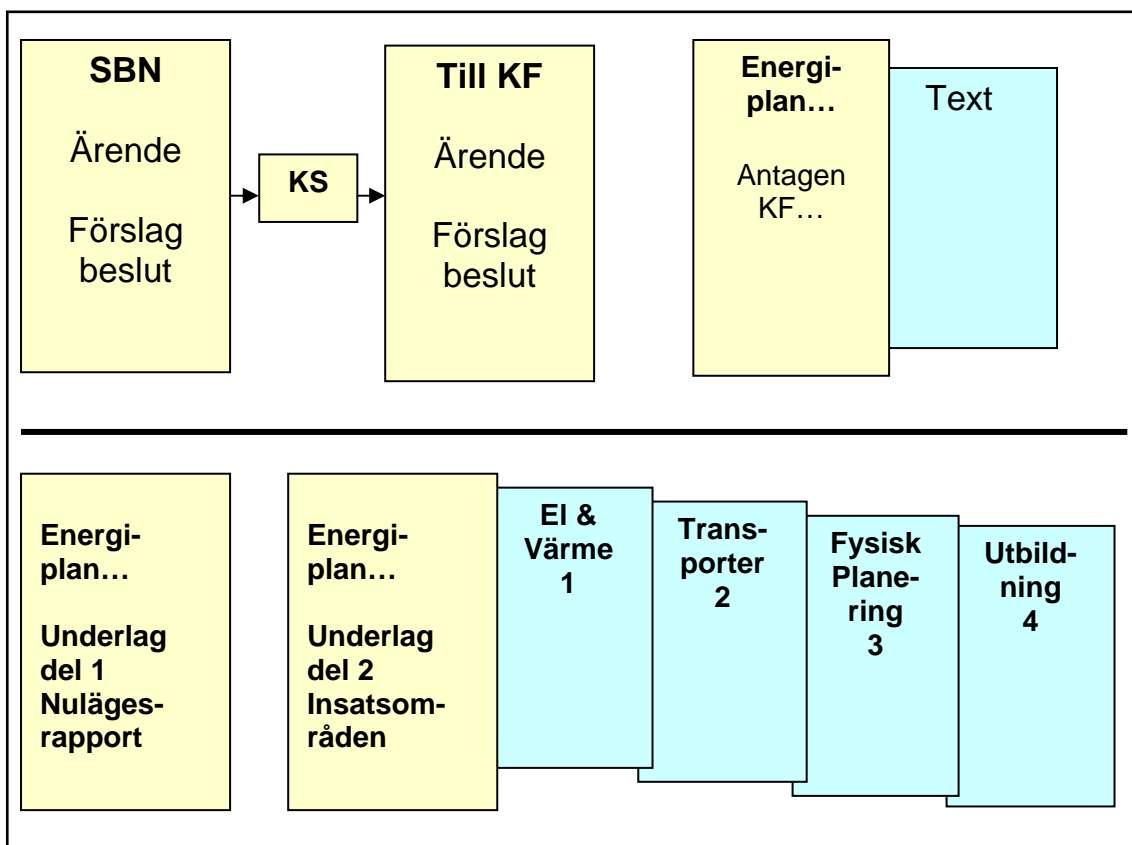
År 2013-2020

Antagen av Vänersborgs Kommunfullmäktige 2013-02-06, § 19.

Innehållsförteckning

Energiplanens struktur.....	2
Inledning.....	3
Syfte och tid.....	3
Vänersborgs övergripande mål.....	4
Insatsområden.....	4
Varje aktör sitt ansvarsområde.....	5
Formell organisation.....	5
Kommunikation.....	6
Bakgrund om uppdrag och arbetsformer.....	6
Miljöpåverkan.....	7

Energiplanens struktur

Inledning

Lagen om kommunal energiplanering, *Lag (1977:439, ändrad senast 2004:602) om kommunal energiplanering*,¹ styr inriktningen på den energiplan som varje kommun ska ha. Planen ska behandla tillförsel, distribution och användning av energi för hela den geografiska kommunen. Kommunfullmäktige ska anta planen. Planen ska miljöbedömas, MKB, om genomförandet antas innebära betydande miljöpåverkan.²

Sedan lagen kom har synen på vad som är ett framgångsrikt energiarbete förändrats. Det har gått från ett mer renodlat tekniskt synsätt till kunskapen om att långsiktiga förändringar även kräver ändringar av människans beteende. ”Energiplan, Vänersborgs kommun” har detta bredare perspektiv. Den ersätter Energiplan Vänersborg 2002 och Klimatstrategi för Vänersborgs kommun från 2003.

Underlag del 1 Nulägesrapport respektive del 2 Insatsområden ingår inte i Kommunfullmäktiges beslut att anta energiplanen.

Dokument som energiplanen ersätter:
Energiplan Vänersborg 2002
Klimatstrategi för Vänersborgs kommun, 2003

Begreppet Vänersborg kommun

I planen används begreppet ”Vänersborgs kommun” generellt för hela den geografiska kommunen. Synonymt används även ”geografiska kommunen Vänersborg”.

Begränsas frågan till kommunens arbete inom förvaltningar och kommunal bolag eller juridiska ansvar så används begreppet ”Kommunen som organisation” eller ”Vänersborgs kommun som organisation”.

Syfte och tid

Syfte

Energiplan för Vänersborg kommun ska ge en inriktning på en utveckling av det lokala energisystemet, som är den geografiska kommunens bidrag till ett långsiktigt hållbart samhälle. Planen ska stämma överens med Vision Vänersborg och uppfylla Lagen om kommunal planering samt spegla frågor kring den pågående förstärkta klimatförändringen.

Tidsperspektiv

Planen gäller för år 2013 t.o.m. år 2020.

En uppföljning av läget t.o.m. år 2015 ska presenteras i mars 2016.

Långsiktigt perspektiv, utan att det planläggs, är år 2050 med mellanstation år 2030.

¹ *Lag (1977:439, ändrad senast 2004:602) om kommunal energiplanering*,¹ förkortas fortsättningsvis som ”Lagen om kommunal energiplanering”.

² Förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar, SFS nr: 1998:905, Departement/myndighet: Miljödepartementet

Vänersborgs övergripande mål

Vänersborgs övergripande mål är fastställda som ett antal prioriterade inriktningar för energi- och klimatarbetet fram till år 2020 med avstämning 2015.

Prioriterade inriktningar:

- **Användning, produktion och distribution av energi ska vara effektiv, energisamt och miljösamt**
- **Energieffektivisering ska vara en ständigt pågående process**
- **Förnybar energi är grundpelare i valet av energiform**
- **Lokalt producerad förnybar energi ska utvecklas till mer än en råvara för marknaden**
- **Idéer framväxta ur erfarenheter och kunskap fångas upp för att utvecklas till nya servicetjänster, produkter, bättre rutiner och annat som för energiarbetet framåt.**
- **Utbildning och information om energi- och klimatfrågor sker fortlöpande och är ett nödvändigt komplement till övriga punkter**

Den svenska klimat- och energipolitikens mål

År 2020:

Förnybar energi minst 50% av den svenska energin

Energieffektivisering ökat 20% jämfört med år 2008

Växthusgaser minskat 40% jämfört med år 1990³

År 2030: en fordonsflotta oberoende av fossila bränslen⁴

Färdplan 2050: Sverige ska vara utan nettoutsläpp av växthusgaser år 2050⁵

Insatsområden

Energi som ämnesområde är stort, där skilda delar har olika energibild t.ex. uppvärmning av byggnader jämför med barns skolväg. För att underlätta det konkreta arbete som energiplanen ska hålla ihop så har en uppdelning i fyra insatsområden skapats. Uppdelning ska även underlätta redovisningen av hur energiarbetet utvecklas, geografiskt eller i en avgränsad enhet. Varje aktör beslutar om organisation och upplägg på det egna arbetet. Uppdelningen är en struktur att arbeta efter. Energiplanens helhetsperspektiv ska alltid finnas med oavsett insatsområde. Mer om de olika insatsområdena finns i Underlag del 2.

³ www.regeringen.se/sb/d/3188

⁴ www.naturvardsverket.se/sv/Start/Klimat/Klimatpolitik/Sveriges-klimatpolitik/Klimat--och-energi-politikens-inriktning/

⁵ www.regeringen.se/sb/d/15365

Insatsområden:**1. El & Värme**

- a Produktion av energi
- b Energiförsörjning
- c Energieffektiva byggnader

2. Transporter

- a Godstransporter, infrastruktur
- b Personresor: kollektivtrafik, resvanor och Infrastruktur
- c Förnybara bränslen: Produktion, distribution, och tillgänglighet

3. Fysisk planering**4. Utbildning, rådgivning och information****Varje aktör sitt ansvarsområde**

Energiplanen är en plan för hela geografiska kommunen Vänersborg. Detta betyder att många aktörer, t.ex. företag, organisationer och privatpersoner, erbjuds att delta i den omställning av kommunens energisystem som planen syftar till. Varje enskild aktör bestämmer om graden av sitt eget engagemang, val av åtgärder, satsade ekonomiska resurser och tidplaner. I detta avseende är Kommunen som organisation en aktör som alla andra, att skiljas från rollen som ansvarig för energiplanens formella del.

Formell organisation

Energiplanen gäller för Vänersborg som geografisk kommun. För att fungera behövs ändå en formell administrativ organisation. Den är knutet till Vänersborgs kommun som organisation och finns där för att ge planen nödvändig organisatorisk styrka samt skapa en kanal för samverkan mellan alla olika aktörer. Hur samverkansrollen utvecklas beror på energiområde, aktörer och målgrupper.

Organisation:

Kommunfullmäktige: Fastställt planen och ansvar för de övergripande riktlinjerna

Kommunstyrelse: Politisk ledningen av energiplanens genomförande. En gång per år lämnas en lägesrapport till Kommunstyrelsen om arbetet enligt energiplanen.

Ledningsgrupp Agenda 21, beredningsorgan till Kommunstyrelsen. Följer arbetet löpande. Ansvarar för rapporteringen till Kommunstyrelsen.

Energigrupp: Tjänstemannagrupp som har samordningsansvar för genomförandet, utveckling, information och uppföljning av energiplanen. Sammankallande är en tjänsteman från Samhällsbyggnadsförvaltningen.

Energigruppen sammansättning ska spegla energiplanens olika insatsområdena. Avgränsade energisatsningar, i projekt eller annan form, organiseras efter den insats som ska genomföras. Personerna som deltar i dessa kan representera såväl kommunala som privata verksamheter som allmänhet.

Kommunikation

Energigruppen har samordningsansvar för information, uppföljning och utveckling av energiplanen i takt med att det konkreta arbetet inom insatsområdena kommer igång. Kommunikationen förutsätter ett flöde av information både till och från energigruppen.

Rapporter till Kommunstyrelsen för uppföljning:

- En gång per år om hur energiarbetet utvecklas;
- Våren 2016 en avstämning t.o.m. 2015 av målen;
- Våren 2021 slutrapport t.o.m. år 2020.

Kanaler för kommunikation:

- Berörda styrande organ och referensgrupper;
- Kommunens hemsida och andra aktörers hemsidor;
- Media;
- Kanaler beroende på den energisatsning som informationen gäller.

Information:

Allmän och övergripande information som rör energiplanens mål och innehåll formuleras och kommuniceras av energigruppen. Formen för information när det gäller enskilda projekt eller insatser diskuteras och utformas för att passa de tillfällen och de frågor som saken gäller.

Målgrupp

Målgrupp för kommunikationen är näringsliv, organisationer och allmänhet som bor eller på annat sätt är aktiva inom den geografiska kommunen Vänersborg. Övriga målgrupper är andra samverkande parter, organisationer och myndigheter. För enskilda projekt eller insatser bestäms målgruppen efter syftet med satsningen.

Bakgrund om uppdrag och arbetsformer

I samband med att 2008 års uppföljning av Energiplan Vänersborg 2002 presenterades så beslöt Kommunstyrelsen om att en revidering av planen skulle ske. Samhällsbyggnadsnämnden blev den ansvariga nämnden. Klimatstrategi för Vänersborgs kommun antogs av Kommunfullmäktige år 2003 i samband med kommunens första ansökan om s.k. Klimp (klimatinvesteringsmedel). Alla Klimpprogram är nu avslutade och därmed här även strategin blivit föråldrad.

Arbetet med den nya energiplanen kom igång 2011. Planen planeras för att ersätta både ovan nämnda energiplan och klimatstrategi. En arbetsgrupp tillsattes bestående av följande tjänstemän:

Fastighetschef, ansvarig med uppdrag från SBN
 Miljösamordnare, processledare och textsamordnare
 Assistent energiutredningar (nulägesrapporten)
 Tjänstemän representerande:
 Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen
 Teknik- och trafikenheten, SBF
 Energi- och klimatrådgivning, KsF
 Planenheten, BF

Under arbetets gång har avstämning skett med Kommunstyrelsens AU, Kommunstyrelsen, Ledningsgrupp Agenda 21 och Samhällsbyggnadsnämndens presidium. Visst konsultstöd har använts för avgränsade insatser.

Miljöpåverkan

All produktion och användning av energi innebär någon form av miljöpåverkan bl.a. kopplat till den förstärkta växthuseffekten och till utsläpp av giftiga ämnen. Det handlar om lokal och global påverkan. Energiplan för Vänersborg är kommunens bidrag i en riktning som prioriterar förnybara bränslen samt effektiv produktion och användning av energi. Planen betonar att en god utveckling förutsätter både tekniska lösningar och utbildning och information till oss människor som användare eller producenter.

Nulägesrapporten, Underlag del 1, visar att det i geografiska kommunen finns stora möjligheter att arbeta för god energihushållning genom effektivisering och övergång till förnyelsebara bränslen. Energiplanens Prioriterade inriktningar passar väl in för att stödja en sådan utveckling.

Därmed överensstämmer energiplanen med strävan i Vision Vänersborg mot ett ekologiskt hållbart samhälle. Det överstämmer också med målsättningen i Lokala miljömål för Vänersborg där energiproduktion och användning, direkt eller indirekt, spelar roll i utvecklingen av alla målen. Exempel på olika sidor av detta är 1. Begränsad klimatpåverkan som speglar växthuseffekten, 2. Frisk luft om rätten till ren luft, 4. Giftfri miljö om att minimera utsläpp av giftiga ämnen och 15 God bebyggd miljö om den fysiska planeringen som ett verktyg i hushållningen av mark- och vatten.

Genomförandet av energiplanen kan inte anses innebära en sådan betydande miljöpåverkan att en miljökonsekvensbeskrivning utöver vad som sagts ovan behöver genomföras

Styrande kommunala dokument

- Vision Vänersborg
- Lokala miljömål
- Översiktsplan